

Consecințele sarcinii la adolescente

Consequences of pregnancy in teenagers

**Daniela Stan¹,
Mihai Mitran²**

1. Moașă licențiată,
Spitalul Clinic
de Obstetrică-Ginecologie
„Prof. Dr. Panait Sirbu”
București,
Șef Comisie Națională
OAMGMAMR,
specialitatea Moașe,
vicepreședinte OAMGMAMR -
Filiala București
2. Medic primar
Obstetrică-Ginecologie,
Șef de lucrări,
Doctor în Științe Medicale,
Spitalul Clinic
de Obstetrică-Ginecologie
„Prof. Dr. Panait Sirbu”,
București,
UMF „Carol Davila”,
București

Autor de corespondență:
Daniela Stan
e-mail: daniela_stan07@
yahoo.com

Abstract

Spontaneous, unplanned pregnancies are always full of challenges and can sometimes be extremely difficult particularly if the parents belong to the teenagers group. When a pregnancy appears at a teenage girl, there are some issues (health, emotions and financial) that need to be addressed.

Keywords: teenage mom, stigma, hospital experience, social support, ethnicity

Rezumat

Sarcinile neplanificate sunt întotdeauna pline de provocări, dar pot fi chiar extrem de dificile, mai ales în cazul în care părinții sunt adolescenți. Când vine vorba de o sarcină la vârsta adolescenței, există anumite probleme de sănătate, financiare și emoționale, de care trebuie să se țină seama.

Cuvinte-cheie: mamă adolescentă, stigmatizare, construct social, suport social, etnie, experiența maternității

Din 2010, suntem pe primul loc în Europa, cu cel mai mare procent, de 10,6%, de mame mai tinere de 20 de ani. Să spunem că Elveția are cel mai mic procent de astfel de cazuri, 1,1%? Sau că, anul acesta, Ziua Mondială a Populației se concentrează asupra sarcinii la adolescente? Explicabil. Vecinii din Ungaria stau mai bine decât noi, cu 5% din sarcini apărând la adolescente, la fel și Letonia, Malta, Marea Britanie și Slovacia. Copiii care fac copii sunt în jur de 16 milioane pe an, 90% dintre aceste fete fiind căsătorite, iar statistica pentru avorturi indică 3,2 milioane. O situație care ne ridică mari semne de întrebare asupra educației sexuale, educației în familia de origine, asupra nivelului de comunicare și radiografiei sociale.

În România, peste 90000 de fete cu vârste de maximum 19 ani, din care 3024 nu împliniseră 15 ani, au născut în perioada 2012-2016, iar aproape 39000 au făcut întrerupere de sarcină în același interval de timp, potrivit datelor Institutului Național de Statistică și ale Ministerului Muncii.

În cei patru ani de referință, 90227 de tinere cu vârste de maximum 19 ani au devenit mame, potrivit unui document oficial ce include date furnizate de cele două instituții. Dintre acestea, 3024 aveau mai puțin de 15 ani la data nașterii, iar 87203 aveau între 15 și 19 ani.

Ocupăm locul I în Europa la mame adolescente. Care este cauza?

Din punctul nostru de vedere, trebuie să aflăm dacă aceste tinere mame provin din mediul urban sau din mediul rural. Acesta este un factor deosebit de important, pentru că societatea românească încă este tradiționalistă, ghidându-se după normele și cutumele transmise transgenerațional, mai ales în mediul rural. De asemenea, studiul nu specifică dacă sarcinile respective sunt sarcini dorite sau nu, pentru că, având în vedere faptul că tinerele respective sunt în proporție de 90% căsătorite, putem presupune că a avea un copil la scurt timp după actul căsătoriei ține de normalitatea cutumiară a

poporului nostru. Nu cred că familiile acestor tinere fete se gândesc dacă este sănătos sau nu să ai copii în adolescență, având în vedere că și multe dintre mamele și bunicele noastre nășteau de tinere, iar acest fapt făcea parte din normalitate. Lipsa educației sexuale și a informării cuprinde mai multe generații și se reflectă, evident, în procentul mare de adolescente care, cel mai probabil, gândesc că este normal să ai copii atunci când te căsătorești. Din păcate, multe dintre ele nu cred să își pună problema sănătății lor sau a copilului pe care îl fac, a renunțării la posibilități viitoare despre care, probabil, nu au idee.

Are societatea partea ei de vină?

În acest caz particular nu cred că este vorba despre o instanță morală care s-a pierdut, ci mai curând despre o instanță morală cutumiară, care ține de tradiție și care se păstrează, în ciuda informațiilor de ultimă oră și a descoperirilor făcute de știință. A judeca în termeni de vină a societății este, din punctul meu de vedere, ușor ignorant la adresa valorilor și normelor culturale în care trăim.

Nu cred că societatea este vinovată pentru tradiția pe care o poartă. Societatea este formată din indivizi, și aceștia tind să păstreze homeostazia, echilibrul sistemului care i-a creat. Probabil că va trebui mult timp pentru ca tradiția să se modifice și indivizii societății să adere la noi norme și valori și, ca atare, la o nouă normalitate.

Nu știu dacă este în regulă să vorbim despre acest fenomen în termeni de „bun” sau „rău”, pentru că binele și răul sunt judecate în funcție de norme și valori diferite. Unele au în vedere tradiția, iar altele - noile descoperiri științifice și evoluția rolului femeii în societatea modernă, care, în mediul rural românesc, nu a pătruns încă.

Cine sunt mamele adolescente?

Factori precum abuzul sexual, consumul de tutun, alcool sau droguri, dar și sărăcia sunt deseori elemente ale

Primit:
15.11.2017
Acceptat:
30.11.2017

portretului mamei adolescente. De asemenea, renunțarea la școală, lipsa accesului la educație sau apartenența la o comunitate care încurajează tinerele să rămână gravide de timpuriu completează tabloul.

Stima de sine este un factor care le determină pe unele tinere să se arunce în brațele băieților și bărbaților. Vulnerabilitatea crescută a fetelor care nu au încredere în ele sau care suferă de depresie le poate face victimele acelor care nu urmăresc decât să le seducă pentru a profita de ele. Sunt și tinere care aleg deliberat să rămână însărcinate pentru a se simți iubite de cineva sau pentru a-l forța astfel pe tatăl copilului să se căsătorească ori pentru că își doresc să intre în lumea adulților și consideră că aceasta este o metodă, spun reprezentanții ai organizației Family Planning Plus. Și lipsa unei informări riguroase a tinerilor în ceea ce privește viața sexuală joacă un rol important în această situație, alături de educația minimală sau inexistentă în ceea ce privește metodele contraceptive și riscurile la care sunt expuși tinerii în cazul unui contact sexual neprotejat.

Riscurile la care se expune mama adolescentă

Fetele care ajung gravide de la o vârstă fragedă se pot confrunta cu probleme care le afectează atât sănătatea fizică și psihică, cât și pe plan social, financiar și educațional. Adolescencele însărcinate au mai multe șanse să dezvolte complicații în timpul sarcinii sau la naștere, arată Academia Americană de Psihiatrie pentru Copii și Adolescenți (AACAP). Una dintre probleme este faptul că ele nu apelează la ajutor medical specializat în timpul perioadei de sarcină. Acest lucru poate conduce la obiceiuri greșite de nutriție, dar și la consumul de substanțe nocive, precum alcool, tutun sau droguri. Mai mult, tinerele însărcinate sunt expuse riscului de a dezvolta hipertensiune indusă de sarcină, dar și preeclampsie, afecțiune caracterizată de creșterea tensiunii arteriale în combinație cu excesul de proteine din urină și care conduce la degradarea organelor interne, arată *WebMD*. Din punct de vedere psihologic, mamele adolescente comportă un risc mai mare de a dezvolta depresie postnatală. Mai mult, izolarea sau abandonarea de către familie, prieteni și chiar de către tatăl copilului îi poate crea probleme de ordin psihic mamei (sentimente de frică, singurătate sau depresie).

Cum rămâne cu bebelușii?

Din nefericire, în multe cazuri, bebelușii mamelor foarte tinere ajung să fie neglijați și abuzați, informează Academia Americană de Psihiatrie pentru Copii și Adolescenți. La o vârstă fragedă, adolescenta nu este suficient de matură pentru a putea îngriji un copil așa cum se cuvine. În aceste condiții, dacă nu beneficiază de ajutor din partea părinților, al tatălui și al familiei acestuia sau de la instituții specializate, comportamentul mamei ar putea pune în pericol viața bebelușului. Problema tinerilor care ajung să fie părinți de la o vârstă mult prea fragedă este pe cât de complexă, pe atât de sensibilă.

Psihiatrul american Phil McGraw recomandă informarea tinerilor cu privire la ceea ce înseamnă viața sexuală

FOTO: SHUTTERSTOCK

și ceea ce implică aceasta. Mai mult, el este de părere că prietenii romantice de la vârste fragede nu ar trebui încurajate, iar părinții fetelor ar trebui să fie foarte atenți în cazul în care acestea se întâlnesc cu băieți mult mai în vârstă decât ele. Tinerii trebuie încurajați să își deschidă perspective cât mai largi spre viitor, să privească cu ochi critici realitatea din jurul lor și să aprecieze mai mult latura educațională. Nu în ultimul rând, părinții care construiesc o relație strânsă cu copiii lor pot reuși să le câștige respectul și încrederea, lucru care va spori șansele ca tinerii să le asculte sfaturile.

Hai-deți să ne imaginăm următoarea situație. Plecați undeva și pe drum găsiți pe neașteptate o piatră prețioasă mare și strălucitoare. Vă spuneți: „Ce noroc, o adevărată bogăție! Nici nu pot să îmi dau seama cât de scumpă este!” Dar e foarte greu să o purtați. Iar însoțitorii dumneavoastră vă sfătuiesc să o abandonați, argumentând: „Dar cum o s-o târâi? Cum o să mergi cu ea prin discotecă? Cum să trăiești cu povara asta? La ce bun o asemenea greutate la vârsta ta?” Poate că e pe acolo și un băiat care se teme să ia asupra lui greutatea și să vă ajute, și de aceea o ia la fugă. Dar, spuneți-mi, pot acestea să fie un motiv să aruncați piatra cea prețioasă? De fapt, acolo e viitorul dumneavoastră, acolo sunt toate bucuriile acestei vieți: primul strigăt, mânuțele moi, sărutările mamei... Gândiți-vă că acum purtați ceva greu, dar foarte scump. Puteți oare să-l aruncați în mizerie, la marginea unui drum? Sau vă adunați puterile și purtați acest dar al vieții, copilul? ■

Bibliografie

1. Bond T. Standards and ethics for counselling in action. 2000, London.
2. Sage Bowlby J. Maternal care and mental health. The master work series 1995, 2nd ed, Northvale, NJ; London.
3. Aronson J., Carnoy C. ABC-ul sexualității. București: Ed. Teora, 2001.
4. Cartes M.R. Sexual education and prevention of clandestine abortion among adolescent. Int J Gynecol Obstet, 2012; 119(3):S224.
5. Coles R., Strokes B. Sex and the American teenager, 1989, NY, Harper and Row.
6. Coker T.R., Harvinder H.G., Chung P.J., Kennedy D.P., Weidner B.A., Schuster M.A. Improving access to and utilization of adolescent preventive health care: The perspectives of Adolescents and parents. J Adolescent Health, 2010; 47(2):133-42 a.
7. Stan D., Mitran M. Sarcina la adolescente - o problemă la nivel global. Ginecologia.ro, 2015; 3(4):62-4.
8. Convenția ONU cu privire la Drepturile Copilului. https://www.unicef.org/moldova/CRC_RO.pdf